

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027

Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34

Fax: 021.316.31.31

021.310.23.57, 021.316.31.33

Cod fiscal: 10464660

E-mail: ces@ces.ro

www.ces.ro

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)

Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

Biroul permanent al Consiliului

Nr.6719/12.11.2025

L 509 / 21.11.2025

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru prevenirea și combaterea femicidelor și a violențelor care le preced (b541/29.10.2025)

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost sesizat cu privire la avizarea *propunerii legislative pentru prevenirea și combaterea femicidelor și a violențelor care le preced (b541/29.10.2025)*.

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

În temeiul art. 5 lit. a) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ședința din data de 12.11.2025, desfășurată online, conform prevederilor Hotărârii Plenului nr.86/17.05.2022, avizează **FAVORABIL** prezentul proiect de act normativ, cu **propunerea de modificare** prevăzută în anexă și cu următoarele **observații**:

- apreciem introducerea art. I art. 5: *Educație pentru egalitate de gen conform Convenției de la Istanbul*, adoptată la 11 mai 2011, sub egida Consiliului Europei. Această convenție a intrat în vigoare la 1 august 2014. Conform Convenției de la Istanbul (2011), educația pentru egalitatea de gen are un rol preventiv și formativ, vizând promovarea respectului reciproc, a egalității între femei și bărbați, a rezolvării non-violente a conflictelor și combaterea stereotipurilor de gen;

- în contextul actual, marcat de o creștere exponențială a cazurilor în care femeile sunt victime ale violenței, atât de ordin conjugal, cât și extra conjugal, agravarea răspunderii penale pentru persoanele care recurg la astfel de fapte antisociale este un răspuns ferm și extrem de necesar al statului. Astfel, la nivel normativ, legiuitorul arată că asemenea fapte nu sunt tolerate în societatea românească și că nu trebuie să existe niciun fel de clemență în ceea ce le privește;
- inclusiv din perspectiva prevenirii și combaterii traficului de persoane, respectiv din perspectiva sprijinirii victimelor acestui fenomen grav, agravarea răspunderii penale și măsurile care sunt propuse în acest proiect normativ sunt binevenite, completând funcția preventivă pe care dreptul penal substanțial o are;
- sunt binevenite în peisajul normativ intern inclusiv măsurile de ordin secundar care însoțesc propunerea de agravare a răspunderii penale, cum ar fi stabilirea clară a obligației de colectare de date, instrumentele de evaluare și gestionare a riscurilor, precum și prevederile referitoare ca susținerea educației pentru egalitate de gen conform Convenției de la Istanbul. Pentru a atinge obiectivul general de prevenire a femicidului, agravarea răspunderii penale trebuie să fie însoțită de măsuri și mecanisme secundare, complementare, de conștientizare și înțelegere a gravității acestui fenomen, la nivelul întregii societăți;
- cu toate acestea, considerăm că este oportună reevaluarea unor aspecte de natură tehnică, cel puțin cu privire la modificările și completările care vizează norme ale dreptului penal substanțial. O componentă esențială și specifică dreptului penal, implicit a actelor normative conexe, desprinsă din principiul legalității, care stă la baza acestei ramuri de drept, este caracterul de strictă interpretare a normelor sale. Nu de puține ori, normele dreptului penal, formulate vag sau care au suportat interpretări diferite au condus la aplicări deficitare sau nu au putut satisface pe deplin scopul pentru care au fost adoptate. Remarcăm în acest sens câteva aspecte care pot fi îmbunătățite:
 - este necesar ca noțiunea de „*trafic de ființe umane*” din structura art. I, art.1 lit. b) pct. iv), referitoare la definiția femicidului non-intim să fie înlocuită cu noțiunea de „*trafic de persoane*”, pentru a se înțelege în mod corect și complet dispozițiile art. 210 din Codul penal;
 - este necesar ca „*tentativa de femicid intim sau non-intim*” să fie definită prin trimitere la dispozițiile art. 32 din Codul penal, iar nu prin reformularea acestora, pentru a nu deschide calea unor interpretări diferite, care ar putea conduce la blocaje sau la îngreunarea aplicării normei legale;

- pentru atingerea standardelor de claritate si previzibilitate specifice normei de drept penal, este necesar, de asemenea, clarificarea sintagmei recurente la nivelul propunerii legislative, respectiv făptuitorul exercită sau pretinde că este îndreptăţit să exercite control sau dominaţie ca urmare a faptului că se află ori s-a aflat într-o relaţie de căsătorie cu victima sau într-o relaţie asemănătoare aceleia dintre soţi, indiferent de durata acesteia sau de împrejurarea că făptuitorul a locuit sau nu cu victima, după cum urmează: făptuitorul exercită sau pretinde că este îndreptăţit să exercite control sau dominaţie ca urmare a faptului că acesta se află ori s-a aflat într-o relaţie de căsătorie cu victima sau într-o relaţie asemănătoare aceleia dintre soţi, indiferent de durata acesteia sau de împrejurarea că făptuitorul a locuit sau nu cu victima.

Preşedinte,

Sterică FUDULEA

Digitally signed
by Fudulea
Sterica
Date:
2025.11.18
13:59:56 CET

Propunere de modificare aferentă

propunerii legislative pentru prevenirea și combaterea femicidelor și a violențelor care le preced (b541/29.10.2025)

Nr. crt.	Text inițial	Text propus	Motivare
	<i>Art. 1. Măsuri pentru prevenirea și combaterea femicidelor și a violențelor care le preced</i> Art. 5 Educația pentru egalitate de gen conform Convenției de la Istanbul (1) ... (2) ... (3) Dezvoltarea competențelor cadrelor didactice de a preda și integra teme privind violența de gen, egalitatea de șanse și etica relațiilor non-violente se realizează atât în cadrul formării inițiale, cât și în cadrul programelor de formare continuă.	Art. 5 Educația pentru egalitate de gen conform Convenției de la Istanbul (1) ... (2) ... (3) Dezvoltarea competențelor cadrelor didactice de a preda și integra teme privind violența de gen, egalitatea de șanse și etica relațiilor non-violente se realizează atât în cadrul formării inițiale, cât și în cadrul programelor de formare continuă. Ministerul Educației și Cercetării identifică linii de finanțare dedicate proiectelor educaționale, de formare și constientizare publică, care să sprijine înțelegerea și aplicarea principiilor privind egalitatea de gen, prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și promovarea relațiilor bazate pe respect și non-violență.	Astfel de programe pot contribui direct la îndeplinirea și consolidarea cadrului național de implementare a politicilor de egalitate de șanse și de prevenire a violenței de gen.